 Katrinesholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RUTIN BEDÖMNING AV INSATSER HEMTJÄNST SERVICE		Sid: 1 (8)
	Målgrupp Biståndshandläggare. Samtliga anställda för kännedom	Gällande utgåva nr. 1	
Förvaltare Enhetschef medborgarfunktionen	Ersätter utgåva nr.	Datum	
Beslutande Förvaltningschef	Tidpunkt för uppföljning		

Rutin vid bedömning av insatser hemtjänst service

Rutin är en beskrivning av serviceinsatser som kan beviljas inom ramen för hemtjänst enligt socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) inom äldreomsorgen. Dokumentet är en koppling till riktlinjen för handläggning som är ett övergripande dokument. Rutinen ska vara vägledande för handläggare och utförare, hur insatser kan beviljas och vad som kan ingå i beviljade insatser. Rutinerna innebär inte någon inskränkning i den enskildes rätt att få en individuell prövning av sin ansökan.

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Genom biståndet ska den enskild tillförsäkras en skälig levnadsnivå och biståndet ska utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv (SoL 4 kap 1 §)

Syftet med de hemtjänstinsatser som beviljas är att underlätta och möjliggöra människors dagliga livsföring i det egna hemmet, och i många fall också möjliggöra kvarboende i det egna hemmet. Uttrycket att ”den som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd”. I detta ligger att den enskilde måste utnyttja alla de möjligheter som står honom eller henne till buds innan rätten till bistånd inträder. Om behovet kan tillgodoses av den hjälpsökanden själv eller på annat sätt finns ingen rätt till bistånd.

Av förarbeten till den tidigare socialtjänstlagen framgår att det förutsätts att andra resurser i en hushållsgemenskap används för att tillgodose eventuella behov av hjälp och stöd. Detta gäller främst i fråga om makar och sambor. Att dessa ger varandra viss praktisk hjälp, som till exempel sköta hem och hushåll, är normalt och ska beaktas vid en biståndsbedömning. Däremot kan inte mera omfattande vårdbehov anses ligga inom ramen för vad man normalt bistår varandra med inom en familj.

Kammarrätt, 2016-2087, Beslutsdatum: 2016-08-30 Äktenskapsbalken föreskriver inte någon skyldighet för makar att med praktisk hjälp tillgodose varandras personliga behov. En ansökan om hemtjänst som avser personliga behov, till exempel promenader och hjälp i samband med måltider, kan därför inte avslås på den grunden att behovet skulle kunna tillgodoses genom att den sökandes maka eller make hjälper till.

Kammarrätt, 2013-6392, Beslutsdatum: 2013-11-15 En man kunde på grund av sitt hälsotillstånd inte själv tillgodose sitt behov av lagad mat under dagtid och ansökte därför om bistånd enligt SoL i form av matjänst. Mannens fru arbetade och var

Godkänd (underskrift beslutande):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Intranät/Webb:		

 Katrinesholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RUTIN BEDÖMNING AV INSATSER HEMTJÄNST SERVICE		Sid: 2 (8)
	Målgrupp Biståndshandläggare. Samtliga anställda för kännedom	Gällande utgåva nr. 1	
Förvaltare Enhetschef medborgarfunktionen	Ersätter utgåva nr.	Datum	
Beslutande Förvaltningschef	Tidpunkt för uppföljning		

hemifrån ca tio timmar per dag. Det ansågs därför inte kunna begäras att hon skulle ombesörja hans behov av lagad mat under dagen.

Kammarrätt, 2010-1336, Beslutsdatum: 2010-06-29 En neurosedynskadad kvinna som levde med sin man och två tonårsbarn, kunde på grund av sitt funktionshinder endast utföra visst lättare hushållsarbete. Rätt till hemtjänst förelåg ej då de sysslor som kvinnan inte klarade av kunde utföras av hennes make.

Innehållsförteckning

Avgifter hemtjänst -----	3
Hemtjänst service -----	3
Utförande -----	3
Bank- och postärenden -----	3
Inköp -----	3
Individuell service -----	4
Promenad -----	4
Städ -----	4
Golvvård -----	5
Kök -----	5
Övrigt -----	5
Städtillsyn -----	6
Tvätt -----	6
Beskrivning av insatsen tvätt -----	6
Fönsterputsning -----	7
Husdjur -----	7
Rökning -----	7
Snöskottning -----	8
Sopsortering/källsortering -----	8
Vattenhämtning -----	8
Vedhämtning -----	8

Godkänd (underskrift beslutande):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Intranät/Webb:		

 Katrineholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RUTIN BEDÖMNING AV INSATSER HEMTJÄNST SERVICE		Sid: 3 (8)
	Målgrupp Biståndshandläggare. Samtliga anställda för kännedom	Gällande utgåva nr. 1	
Förvaltare Enhetschef medborgarfunktionen	Ersätter utgåva nr.	Datum	
Beslutande Förvaltningschef	Tidpunkt för uppföljning		

Avgifter hemtjänst

Avgiften för stöd och hjälp inom äldreomsorgen styrs av Lagen om maxtaxa och finns beskrivna i 8 kap 2-9 §§ Socialtjänstlagen (SoL). Avgiften är inkomstprövad och styrs av inkomst av pension och boendekostnad.

Hemtjänst service

Serviceinsatser handlar om praktisk hjälp med hemmets skötsel t ex städning, tvätt strykning, inköp, bank- och postärenden och promenader. I hemtjänst ingår normalt inte tjänster som fönsterputsning, storstädning, vädring av stora mattor, mer omfattande matlagning, skötsel och rastning av husdjur, trädgårdsskötsel, snöskottning eller sandning. Hemtjänst ska bedömas individuellt det finns inte begränsningar i insatserna. Däremot ska komplexa och stora ärenden lyftas i handläggargruppen.

Utförande

Serviceinsatser utförs av egen kommunal hemtjänst och/eller av de LOV-företag (lag om valfrihet) som avtalat om att utföra serviceinsatser. Handläggaren har skyldighet att informera om LoV inom hemtjänst samt om vilka utförare som finns att välja på.

När serviceinsatser beviljats ska uppdrag skickas till den utförare den enskilde valt. Den enskilde har rätt att välja olika utförare som ska utföra insatserna. Uppdrag ska skickas till vald utförare. OBS till de företag som enbart utför service ska papperskopia skickas då de står utanför kommunens dokumentationsprogram.

Bank- och postärenden

Beviljas i regel en gång i månaden. Detta beviljas endast i undantagsfall där den enskilde inte har möjlighet att få denna hjälp av anhöriga, god man eller annan.

Inköp

Insatsen kan beviljas så att den enskilde själv följer med då detta kan vara ett led i en planerad rehabilitering, eller för att skapa meningsfullhet i vardagen. Kan också beviljas att hemtjänst sköter inhandlingar. Vid inköp av tyngre artiklar, ex potatissäck, drickaback, används hemkörning och den enskilde får betala hemkörningsavgiften till affären. Hemtjänst står inte för hemkörning av varor. Närmsta butik gäller i första hand. Insatsen beviljas normalt 1 gång per vecka.

Godkänd (underskrift beslutande):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Intranät/Webb:		

 Katrineholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RUTIN BEDÖMNING AV INSATSER HEMTJÄNST SERVICE		Sid: 4 (8)
	Målgrupp Biståndshandläggare. Samtliga anställda för kännedom	Gällande utgåva nr. 1	
Förvaltare Enhetschef medborgarfunktionen	Ersätter utgåva nr.	Datum	
Beslutande Förvaltningschef	Tidpunkt för uppföljning		

Kammarrätt, 2004-2676 Beslutsdatum: 2004-10-15 En kvinna ansågs ej ha rätt att kräva att hemtjänsten av ideologiska skäl skulle hjälpa henne med matinköp från en Konsumbutik. Kvinnan ansågs tillförsäkrad en skälig levnadsnivå genom hjälp med inköp från en annan butik som låg närmare hennes bostad.

Kammarrätt, 2007-1642 Beslutsdatum: 2007-06-15 En 61-årig kvinna hade efter en genomförd levertransplantation ständig kalkbrist, nedsatt njurfunktion och ökad infektionskänslighet. Hon ansågs därför ha rätt till bistånd enligt SoL för inköp av färska matvaror två gånger i veckan.

Kammarrätt, 2015-12 Beslutsdatum: 2015-03-08 En kvinna nekades bistånd enligt SoL i form av medföljare vid inköp av dagligvaror en gång per vecka. Kvinnan ansågs tillförsäkrad en skälig levnadsnivå då hon fick varorna levererade till sin bostad samt därutöver hade möjlighet att handla någon enstaka matvara när hon var ute på promenad tillsammans med personal från hemtjänsten.

Individuell service

Insatser som inte ryms inom övriga serviceinsatser.

Promenad

Vid behov av att komma ut i närområdet. Promenad beviljas i samband med annan hemtjänst då insatsen ingår i maxtaxan. Om promenaden är den enda insatsen, beviljas istället ledsagning då detta är till ekonomisk fördel för den enskilde. Insatsen beviljas normalt 1-2 ggr/veckan.

Högsta förvaltningsdomstolen, 2006-339 Beslutsdatum: 2007-09-13 En äldre kvinna ansågs ha rätt till hemtjänst i form av ledsagning vid promenader. Socialnämnden ansågs ej kunna neka bistånd på den grunden att kvinnan kunde vända sig till frivilligorganisationer för att få hjälp med ledsagningen.

Städ

Hjälp med städning beviljas den som inte kan städa själv. Lever den enskilde under äktenskapsliknande förhållanden (sambo, makar, registrerade partners) ska ansvaret för städningen i första hand gå över på partnern om denne har förmåga till detta. Dock inte de utrymmen som i huvudsak används av den enskilde som beviljats insatsen. Ibland kan städning beviljas som avlastning för anhörig.

Godkänd (underskrift beslutande):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Intranät/Webb:		

 Katrineholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RUTIN BEDÖMNING AV INSATSER HEMTJÄNST SERVICE		Sid: 5 (8)
	Målgrupp Biståndshandläggare. Samtliga anställda för kännedom	Gällande utgåva nr. 1	
Förvaltare Enhetschef medborgarfunktionen	Ersätter utgåva nr.	Datum	
Beslutande Förvaltningschef	Tidpunkt för uppföljning		

Vid enbart serviceinsatser lämnas även information om andra alternativ t.ex. hushållsnära tjänster, vilket i vissa fall kan vara bättre ekonomiskt för de personer som har ett stort avgiftsutrymme.

Skälig levnadsnivå för städhjälp gälla för två rum och kök en hall, en toalett och utföras varannan vecka. Vid skilda sovrum städas båda. Städning av ett rum kan bytas ut mot städning i ett annat rum. Föreligger särskilda skäl exempelvis allergi, barnfamiljer, stark synnedstättning eller inkontinens kan städning beviljas oftare.

Rum som används av anhörig städas ej. Den enskilde ska tillhandahålla städmaterial så att de beslutade insatserna kan utföras. I städinsatsen ingår ej fönsterputs, storstädning och piskning av tunga mattor.

Beskrivning av insatsen städ:

Golvård

- Dammsug större mattor, dammsug mindre mattor och häng ut dem på balkongen om sådan finns.
- Dammsug samt våttorka alla golv.
- Toalett/badrum.
- Byta dammsugarpåse och filter
- Handfatet görs rent utanpå/under samt inuti samt torka av kakel/vägg runt handfatet.
- Toalettstol görs ren utanpå samt inuti.
- Badrumsskåp torkas av uppepå, putsa spegeln.
- Dusch/badkar rengörs.

Kök

- Gör rent köksbänk, diskbänk, spis, micro, köksbord samt kakel.
- Torka även köksluckor vid behov.
- Torka ur botten på kylskåp samt kontrollera om det finns gammal mat som behöver kastas (detta i samverkan med brukaren).

Övrigt

- Damma.
- Källsortering kastas varannan vecka i samband med städ eller tvättinsats.

Godkänd (underskrift beslutande):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Intranät/Webb:		

 Katrineholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RUTIN BEDÖMNING AV INSATSER HEMTJÄNST SERVICE		Sid: 6 (8)
	Målgrupp Biståndshandläggare. Samtliga anställda för kännedom	Gällande utgåva nr. 1	
Förvaltare Enhetschef medborgarfunktionen	Ersätter utgåva nr.	Datum	
Beslutande Förvaltningschef	Tidpunkt för uppföljning		

Kammarrätt, 2016-1943 Beslutsdatum: 2016-11-08 Städning var tredje vecka respektive fönsterputsning två gånger per år anses i allmänhet vara tillräckligt för att tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå.

Kammarrätt, 2010-3797 Beslutsdatum: 2011-02-07 En kvinna beviljades hemtjänst i form av städning var tredje vecka. Städning var tredje vecka anses normalt tillräckligt för att uppnå en skälig levnadsnivå. I undantagsfall, till exempel vid hälsoproblem i form av astma och allergi, kan mer frekvent städning vara nödvändigt.

Kammarrätt, 2000-7153 Beslutsdatum: 2001-04-12 En trafikskadad kvinna, ensamstående med två barn, ansågs ha rätt till bistånd i form av hjälp med städning och tvätt. Åtminstone utförandet av tyngre hushållssysslor ansågs inverka negativt på hennes besvär. Viss avlastning skulle öka förutsättningarna för kvinnan att delta i rehabiliteringsåtgärder och att i framtiden klara sin försörjning och livsföring.

Städtillsyn

Kan beviljas vid särskilda behov och innebär extra städinsats i form av avtorkning av golv i kök och toalett. Särskilda behov kan t ex. bestå av; kraftig synnedsättning, allergier, skakningar eller inkontinens.

Tvätt

Beviljas i normalfallet varannan vecka men oftare när särskilda skäl föreligger t.ex. vid inkontinensbesvär, kraftigt nedsatt syn eller för barnfamiljer. Vid behov utförs smärre lagning av kläder t ex i sömnad av knapp. Handtvätt utförs inte. Endast gångkläder stryks. Hängning och mangling ingår i insatsen och utförs vid behov. Byte av sänglinne görs i regel när insatsen utförs.

Beskrivning av insatsen tvätt

- Bokning av tvättstuga
- Ta ansvar för att tvätten kommer till tvättstugan och att den tvättas
- När tvätten är klar, häng upp den för torkning
- När tvätten är torr, tas den ner, viks ihop och lämnas till brukaren eller läggs in i skåp och lådor.
- Mangla och stryka om brukaren inte själv kan.
- Städa tvättstugan

Kammarrätt, 2013-5464 Beslutsdatum: 2014-03-19 Strykning av kläder och upphängning av gardiner ingår i begreppet hemtjänst. För att tillförsäkras en skälig levnadsnivå har den enskilde vid behov rätt att få hjälp med dessa insatser.

Godkänd (underskrift beslutande):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Intranät/Webb:		

 Katrineholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RUTIN BEDÖMNING AV INSATSER HEMTJÄNST SERVICE		Sid: 7 (8)
	Målgrupp Biståndshandläggare. Samtliga anställda för kännedom	Gällande utgåva nr. 1	Datum 2017-08-03
Förvaltare Enhetschef medborgarfunktionen	Ersätter utgåva nr.	Datum	
Beslutande Förvaltningschef	Tidpunkt för uppföljning		

Fönsterputsning

Beviljas i normalfallet inte.

Högsta förvaltningsdomstolen, 2007-6371 Beslutsdatum: 2008-09-23 En funktionshindrad kvinna ansågs ha rätt till hemtjänst i form av fönsterputsning och upphängning av gardiner. Dessa insatser ingår normalt i skötseln av ett hem och är att räkna till hemtjänst i socialtjänstlagens mening.

Kammarrätt, 2016-1943 Beslutsdatum: 2016-11-08. Städning var tredje vecka respektive fönsterputsning två gånger per år anses i allmänhet vara tillräckligt för att tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå.

Husdjur

Beviljas i normalfall inte

Högsta förvaltningsdomstolen, 1991-695, Beslutsdatum: 1992-05-20

En rullstolsburen kvinna med multipel skleros (MS) hade inte rätt till bistånd enligt SoL i form av hemtjänst för att kunna rasta sin hund tio minuter per dag. Hållande av husdjur ansågs inte vara nödvändigt för att kvinnan skulle vara tillförsäkrad en skälig levnadsnivå.

Kammarrätt, 2016-50 Beslutsdatum: 2016-03-08

En kvinna nekades bistånd enligt SoL i form av hjälp med hundrastning. Det förhållandet att kvinnan haft hunden sedan den var valp och att hunden var hennes enda sociala sällskap bedömdes inte utgöra skäl för att frångå huvudregeln om att hållande av husdjur inte anses nödvändigt för att vara tillförsäkrad en skälig levnadsnivå

Kammarrätt, 2008-2212, Beslutsdatum: 2008-09-26

En ensamstående 74-årig kvinna som led av svår KOL ansågs ha rätt till bistånd enligt SoL i form av hjälp med hundrastning vid behov. Kvinnans sociala liv var starkt begränsat. Hunden utgjorde hennes huvudsakliga sällskap och var enligt läkarintyg synnerligen betydelsefull för hennes mentala hälsa

Rökning

Bistånd för hjälp med att röka beviljas inte. Detta faller utanför vad som krävs för skälig levnadsnivå.

Godkänd (underskrift beslutande):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Intranät/Webb:		

 Katrinesholms kommun VÅRD- OCH OMSORGSFÖRVALTNINGEN	RUTIN BEDÖMNING AV INSATSER HEMTJÄNST SERVICE		Sid: 8 (8)
	Målgrupp Biståndshandläggare. Samtliga anställda för kännedom	Gällande utgåva nr. 1	
Förvaltare Enhetschef medborgarfunktionen	Ersätter utgåva nr.	Datum	
Beslutande Förvaltningschef	Tidpunkt för uppföljning		

Högsta förvaltningsdomstolen, 1989-466, Beslutsdatum: 1990-03-13 Rätt till bistånd enligt dåvarande 6 § SoL i form av hjälp från hemtjänsten har inte ansetts föreligga för rörelsehindrad som inte själv kunde hålla i en cigarett

Snöskottning

Beviljas i normalfall inte

Kammarrätt, 2011-6311 Beslutsdatum: 2012-06-05 Praktisk hjälp med snöskottning av balkong i en hyresfastighet utgör inte en hemtjänstinsats eller en annan liknande socialtjänst enligt 8 kap 2 § SoL. Rätten att ta ut avgifter för en sådan tjänst regleras därmed inte i SoL och en kommun kan sålunda göra en ekonomisk behovsprövning avseende en ansökan om sådan hjälp och därvid hänvisa den enskilde att på egen hand anlita någon att utföra tjänsten.

Sopsortering/källsortering

Se beskrivning städ.

Vattenhämtning

Beviljas i normalfall inte.

Kammarrätt, 2016-5451 Beslutsdatum: 2016-12-14 En kvinna som bodde i en fastighet som saknade vatten och avlopp nekades hemtjänst i form av vattenleveranser till bostaden. Brist på vatten i en bostad ansågs utgöra en sådan grundläggande brist i en fastighet som överhuvudtaget inte ankommer på socialnämnden att åtgärda.

Vedhämtning

Beviljas i normalfall inte

Kammarrätt, 2014-441 Beslutsdatum: 2014-07-24 Bistånd enligt SoL i form av hjälp med vedhämtning kan i princip ingå i begreppet skälig levnadsnivå. Detta förutsätter dock att det är nödvändigt att elda med ved för att hålla den enskildes bostad varm och att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Sålunda nekades en man bistånd avseende vedhämtning då han ville använda sin kakelugn och vedspis som huvudsaklig värmekälla men bostaden kunde värmas på annat sätt.

Godkänd (underskrift beslutande):	Ska publiceras på ☐ Intranät ☐ Webb	Publicerad (underskrift och datum)
Rubrik till Intranät/Webb:		